

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINJEVA ULECA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 11.— Kr. za inozemstvo 15.20 Kr
IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglašje iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
Računi pri poštno čekovnem zavodu:
Ljubljana št. 10-351
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Azioni esplorative in Egitto

Un sommergibile nemico affondato

comunica in data di 11 settembre 1942-XX
Il Quartier Generale delle Forze Armate
il seguente bollettino di guerra n. 837:
In Egitto azioni di opposti elementi esplora-
nti.

Sull'aeroporto di Micaaba nostri velivoli
hanno sganciato bombe dirimpanti ed in-
cendiarie.
Nostri mezzi navali leggeri hanno attac-
cato e affondato un sommergibile nemico.

Izvidniško delovanje

na egiptskem bojišču — Potopljena sovražna podmornica

Glavni stan italijanskih oboroženih sil je
objavil dne 11. septembra naslednje 837.
vojno poročilo:

V Egiptu so bile zabeležene akcije so-
vražnih izvidnikov. Na letališču v Mikabbi so
naša letala metala rušilne in zažigalne
bombe.

Naša lahka pomorska sredstva so napad-
la in potopila neko sovražno podmornico.

Uspehi ob Donu

S fronte ob Donu, 11. sept. s. V obrambi
Stalingrada so trenutki parokizma zaradi
divje reakcije rdečih, ki bi s padcem mesta
izgubili možnost za resno ofenzivno reak-
cijo in izgubili nado v možnost domneve-
ga stika obeh front. Plaz tankov in čet s
severa pa ne more zajeziti neizprosne
kleše, ki se od ure do bolj stiskajo.

Tudi v odseku italijanske armade boljše-
viki nio opustili v preteklih dneh svojega
delovanja. Skušali so zdaj tam zdaj tam
prekoračiti Don. Pri enem teh poskusov
so bile čete, ki so v širokem odseku sku-
šale prekoračiti reko, obstrleljane na
ladjah. Nekatere ladje so bile potopljene
in sovražniki je bil povsod preprečen pre-
hod. Nadaljnji poskus ob podpori topni-

štv je bil preprečen že v kali. Elementi,
ki jim je uspelo priti ponoči na vzhodno
obrze, so bili odbiti.
To kaže kako si Sovjeti prizadevajo ne
samo, da ne bi prepustili niti pidi zemlje
vzdolž fronte italijanske armade, temveč
tudi, kako upajo se vedno, da bodo s temi
akcijami olajšali pritisk na Stalingrad.

Ujetniki in vojni plen v bojih ob Donu

Rim, 11. sept. s. V borbah, ki so bile od
17. do 28. avgusta v kolenu Dona, kjer so
se borile osne čete osme armade, je bilo
zajetih 5682 ujetnikov in uničenih 16 tan-
kov. Zajetih je bilo tudi več topov in 12
protiletalskih topov.

Bolgarsko občudovanje italijanske mornarice

Sofija, 11. sept. s. »Utrok izraža največje
občudovanje za italijansko mornarico, ki se
je odela s slavo na Srelozemskem morju
in na Atlantiku v borbi z mnogo močnejšo
angleško mornarico ter zdaj sodeluje tudi
v bojih na Ladoškem jezeru in Črnem mor-
ju, zadajajoč sovražniku smrtne udarce.

Duce v Nettunii

Prisostvoval je sijajno uspešnim vežbam gašenja požarov
v pristaniščih in na ladjah

Nettunia, 11. sept. s. Duce je danes pri-
sostvoval vežbam gasilcev v Nettunii. Ga-
silci, ki jih je režim na narodni podlagi re-
organiziral in opremlj s obilnimi sredstvi
ter izbranim osebjem, so Duceju prikazali
svoje odlične sposobnosti pri gašenju požar-
ov v pristaniščih. Na morju pred pristani-
ščem je bila flotilja italijanskih ladij z bri-
zgalkami, ki so bile nedavno konstruirane
po Ducejevi volji ter predstavljajo najmo-
dernejše gasilsko orožje, tako da je Italija
tudi na tem področju avangardistična v
primeri z napravami pri drugih velikih na-
rodih. Nove motorne ladje z brigalnami ne
delujejo lahko samo v pristaniščih, temveč
tudi na odprtem morju ter grede lahko na
pomoc ladjam, ki javijo, da je na njih iz-
bruhnil požar. Posadke so bile izbrane kar
najbolj skrbno ter so obiskovale poseben
tečaj. V bližini pomola je bila ladja z od-
delkom gasilcev, specializiranih v reševanju
pod vodo. Na obali so bile postrojene šte-
vilne motorne brigadne.

Duce je prispeal na kolodvor v Nettunio
ob 17.15 v spremstvu tajnika Stranke, mi-

nistra za promet, podtajnika notranjega mi-
nistristva in podtajnika mornariškega mi-
nistristva. Sprjel ga je prefekt, nakar je Duce
sedel v avto in se odpeljal ob vzklikih ljud-
stva. Vse prebivalstvo se je zbralo vzdolž
ceste, po kateri se je Duce vozil do pomola.
Ko je prispel tja, se je Duce z motornim
čolnom odpeljal na odprto morje, kjer je
pregledal motorne ladje z brigalnami. Ko
se je vrnil na kopno, je prisostvoval vež-
bam gašenja požara na krovu motorne jad-
nice in na dveh pontonih ter vežbam motor-
nih ladij z brigalnami, zasidranih na mor-
ju, in motornih brigad na obrežju.

Naposled je Duce gledal vežbo reševanja
pod vodo, katero je izvedel odred potap-
ljačev. Ob koncu vaj, ki so bile izvedene v
popolnem skladu in z brezhibnim strokov-
njštvom, je Duce, vidno zadovoljen zaradi
tehnične opreme gasilskih oddelkov v pri-
stanišču in na morju, izrazil svoje zadovolj-
stvo državnemu podtajniku notranjega mi-
nistristva in generalnemu direktorju gasil-
stva. Duce je nato zapustil Nettunio ob
živahnih ovacijah vsega prebivalstva.

Povratak generala Galbiati v Berlin

Na vzhodni fronti je inspiciral oddelke Črnih srajc

Berlin, 11. sept. s. Vračajoč se iz Hitler-
jevega glavnega stana, je popoldne dospel
v Berlin šef glavnega stana Milice general
Galbiati, ki so ga spremljali generalna kon-
zula Romogliani in Gvita ter šef glavnega
stana SA oddelkov Viktor Lutze. Na leta-
lišču v Tempelhofu je visoke oficirje fašis-
tične Milice sprejela skupina tovarišev na-
rodnosocialistične milice, okolišni vodja
Berlina Görtinger, zastopniki nemškega zu-
nanjega ministra in drugih ministrstev.
Kraljevi veleposlanik Italije Alfieri je bil
na letališču navzoč z vojaškim atašejem ge-
neralom Marraom, z vsem osebjem posla-
ništva, inspektorjem Fasijev za Nemčijo in
skupino Črnih srajc.

V teku popoldneva sta general Galbiati
in šef glavnega stana SA Lutzejem odšla
v italijansko veleposlanstvo, kjer jima je
Eksc. Alfieri priredil tovariški sprejem, ka-
tereza so se udeležili tudi drugi zastopniki
Stranke, narodnosocialističnih organizacij
in zastopniki nemških ministrstev ter obo-
rožene sile na čelu z vojaškim poveljnikom
Berlina generalom von Hasejem. Med gosti
so bili tudi državni tajnik von Tschammer
und Osten, šef nemških invalidov Ober-

lindober, predsednik berlinske policije
Heidendorff, šef ceremonijal v zunanjem mi-
nistristvu baron Dornberg ter šef tiskovne-
ga urada zunanjega ministristva Schmidt.

General Galbiati je v teku svojega obiska
na ruski fronti inspiciral oddelke Čr-
nih srajc, nekatere med njimi v neposredni
bližini prvih črt. Oddelki so pokazali po-
polno telesno in duhovno dejavnost, ki je
naredila močan vtis na nemške oficirje, ki
so bili v spremstvu. Ti oddelki, ki so v bo-
jni črti že leto dni, so izrazili z gorečim za-
letom svojo privrženost stvari revolucije, ko
so spoznali zastopnika Duceja.

Obisk v Varšavi

Varšava, 11. sept. s. Po večdnevem
obisku pri bataljonih Črnih srajc in bataljo-
nih na vzhodni fronti je dospel z letalom
v Varšavo šef glavnega stana milice Enzo
Galbiati ob spremstvu dveh generalov. Pri
obisku italijanskih oficirjev na fronti, je
Galbiati spremljal šef glavnega stana SA
oddelkov. General Galbiati je v Varšavi
pregledal skupine SA ter je bil nato gost
poveljnika Varšave in guvernerja.

Razkrinkan ameriški imperializem

Poseganje po južnoameriških ozemljih

Tokio, 11. sept. s. »Japan Times Adver-
tiser« komentira poročilo, da se je Ame-
rika polastila otokov Galapagos in prista-
nišča sv. Helene ob obali Ekvadorja in
piše, da se ni čuditi spritjo tega novega pi-
ratskega dejanja Amerike, ki potrjuje im-
perialistične namere Severne Amerike na-
pram Južni Ameriki. Hinasva formula
»politike dobrega sosedstva«, ki so jo Ame-
ričani toliko raztrobili, je končana in se
je pretvorila v vojaški napad, poudarja list
ter dodaja, da pa Amerika ni sposobna, da
bi zopet zavzela ozemlja, ki so jih Japonci
osvojili v južnem Pacifiku, zato se hoče
zdaj rehabilitirati z zasedanjem nebranje-
nega južnoameriškega ozemlja.

Berlin, 11. sept. s. Novi angleški napad
na Madagaskar je vzbudil v berlinskih
političnih in novinarskih krogih hudo

ogorčenje. »Deutsche Allgemeine Zeitung«
piše, da je značilno, da se angleški napad,
kakor je priznalo samo angleško poročilo,
naslanja na podporo Amerike. Medtem ko
se v Vichyju ameriški odpravnik poslov
za Francijo razgovarja s francosko vlado
glede letalskih napadov na francoska me-
sta, da je ista vlada, ki vzdržuje diplo-
matske odnose z Vichyjem, svoj nepogo-
jen pristaneč k vojaški akciji svojega za-
veznika, ki krši svobodo in integriteto
francoskega ozemlja.

»Börsen-Zeitung« zaključuje v svojem
članku 9. t. m., da mora francoski narod
v teh dneh končno izgubiti vse iluzije gle-
de metod Churchillove politike. Te me-
tode spadajo v preteklost in morajo biti
za vedno odpravljene v bodočnosti.

Prodor do Volge južno od Stalingrada

Pridobivanje terena na kavkaških bojiščih — Nadaljevanje bitke v
stalingrajskem trdnjavnem področju

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 11. sept.
Vrhovno poveljništvo nemške vojske je ob-
javilo danes naslednjo vojno poročilo:

Pri Novorosijsku in v odseku Tereku
pridobiva napad nemških in zavezniških
čet v težkih bojih dalje na terenu.

Na trdnjavnem bojišču pri Stalingradu
se bitka nadaljuje. V hudih bojih so bile
predrte utrdbene naprave južno od mesta
in sedaj tudi tamkaj dosežena Volga. Raz-
bremenitni napadi nasprotnika so se izja-
lovi. Oddelki bojnih letal so izvedli hude
napade na težišča sovražnikovega odpora
in obstrlevala zbirališča sovjetskih čet.

Okrog Rževa je prišlo do nemških kra-
jevih napadov. Protinapadi sovražnika so
bili odbiti s krvavimi izgubami in je bilo
sestreljenih 22 tankov.

Južno od Ladoškega jezera in pred Pe-
trogradom so se izjalovili ponovni napadi
sovražnika. Pri novem poskusu, da bi pre-
koračili reko Nevo, je bilo uničenih 26 so-
vjetskih čolnov.

Po posameznih brezuspešnih dnevnih mo-
tilnih poletih so oddelki angleškega letal-
stva preteklo noč napadla več krajev v za-
padni Nemčiji. Pred vsem v stanovanjskih
predelih mesta Düsseldorfa so nastali šte-
vilni požari ter stvarna škoda in poškodbe
na poslopih. Civilno prebivalstvo je imelo
izgube. Po dosegljih poročilih so nočni lo-
vci in protiletalski topničarji sestrelili 31
izmed napadajočih letal. Razen tega so nad
Kanalom, nad Severnim morjem in nad
Nemskim zalivom lahke nemške pomorske
oborožene sile in mornariško letalstvo se-
strelili še tri sovražnikova letala.

Nemška lahka letala so ob angleš-
ki obali z bombo zadela angleško stražno
ladjo, tako da je ostala težko poškodovana
na morju.

Pri napadu angleških hitrih čolnov na
nemški konvoj v Kanalu so začetni od-
delki konvoja tako hudo poškodovali enega
izmed čolnov, da je treba računati z nj-
govim izgubo. Nadaljnji čolni so bili poško-
dovani.

Nočni lovski oddelki nemškega letalstva
je preteklo noč dosegel 1000. odstrel.

Berlin, 11. sept. s. Iz vojaškega vira po-
ročajo, da so skupine nemških lovcev na
fronti Ledenegega morja v preteklih dveh
dneh na novo izpričale svojo premoč nad
sovjetskim letalstvom s tem, da so zru-
šile 42 sovražnih letal. Samo eno nemško
letalo je bilo izgubljeno.

Bitka za Stalingrad

Sovjeti mečejo v boj neprestane človeške in materialne re-
zerve, da bi neizbežni padec mesta vsaj še malo zavlekli

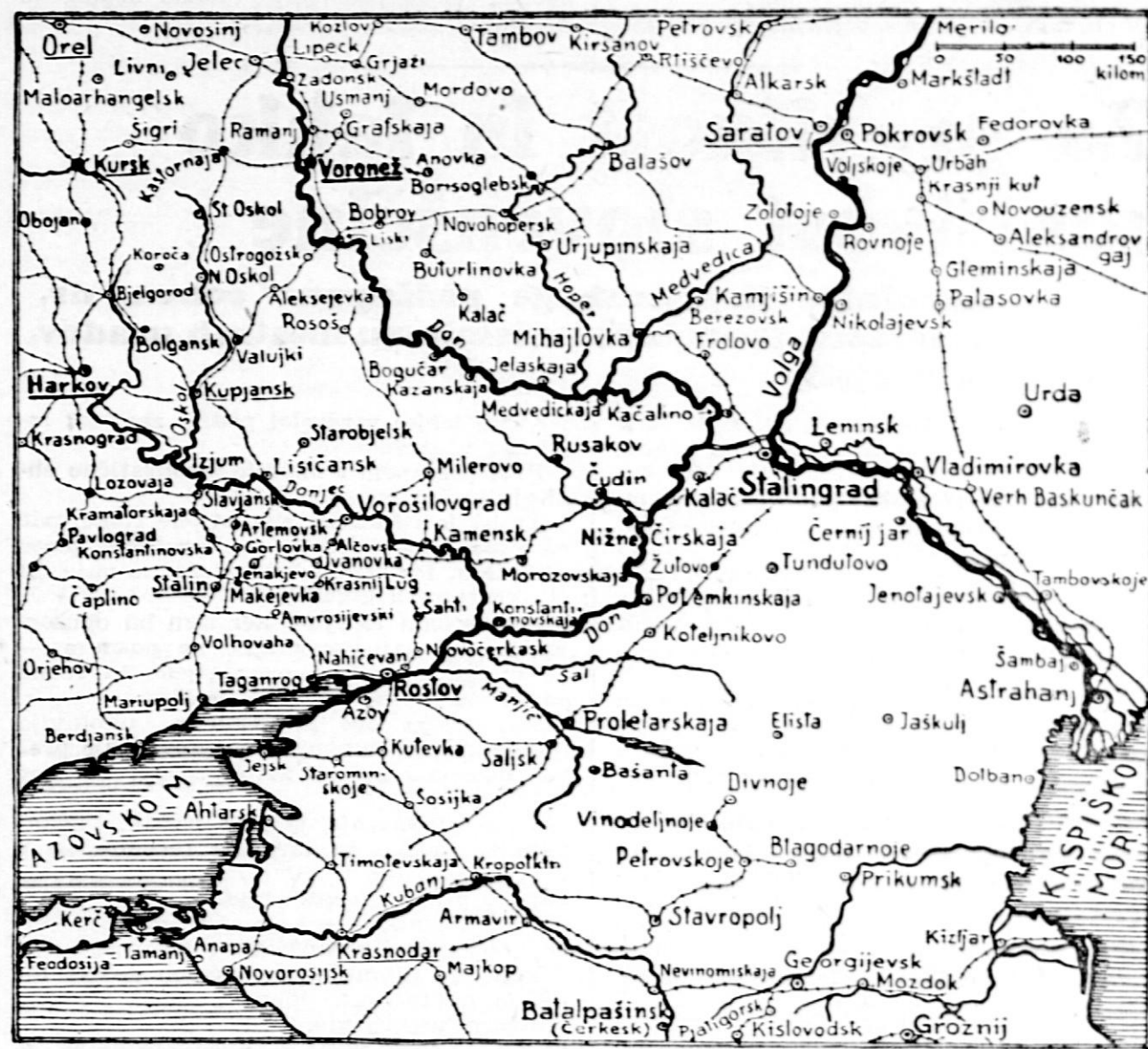
Berlin, 11. sept. s. Kljub srditemu od-
poru rdečih se napadale akcije nemških
oddelkov in zavezničkov nadaljujejo s pol-
nim uspehom na vseh odsekih južnega bo-
jišča, zlasti tudi na fronti ob Tereku, kjer
je nemški pritisk vedno bolj odločen. Rde-
či so skušali olajšati napadalni pritisk z
močnimi protinapadi, katere pa je napa-
dalna skupina neke nemške oklopne di-
vizije odbila. Sovražniku so bile zadane
krvave izgube. Nemškim četam je uspelo
prodrati v sovjetske obrambne črte in un-
čiti vrsto baterij. Očitno je, da je sovjet-
sko poveljništvo skušalo izvesti odločilen
udarce, da bi prišlo na kakršenkoli način
in za ceno kakršnekoli žrtve iz zagate, v
katero ga je nemški načrt pogнал.

Tudi operacije vzdolž vzhodne obale Čr-
nega morja so v zadnjih 24 urah napre-
dovala. Južnovzhodno od Novorosijska,
kjer so sovjetske utrdbne in zbirališča, so
nemške čete zavzele nove višine.

Okrog Stalingrada so bile zasedene no-
ve sovjetske postojanke, ki so bile moč-
no utrjene in branjene. Siloviti olajševalni
protinapadi, ki so jih tudi večerj rdeči
podvzeli proti naraščajočemu pritisku
nemških čet, opravičujejo popolnoma mne-
nje tukajšnjih vojaških krogov, da je so-
vražnik po izčrpanju v temeljnih obramb-
nih pasovih na koncu tudi v obrambnih
napravah, ki jih je organiziral v zadnjem
trenutku. Ako so mogli Nemci v tako oz-
kem operativnem področju kakor je okrog
Stalingrada izločiti iz borbe 50 tankov, po-
meni to, da so se boljševoiki odločili za
zapravljanje zadnjih rezerv potrebščin,
samo da bi kakorkoli zakasnilo uro zloma
v prazni iluziji, da bodo napadalcem za-
dali kar največje mogoče izgube. Drugače
si ni mogoče razlagati nezasišane srditosti
vztrajanja v bitki, ki je že zdaj neizpro-
sno izgubljena. Tisk opozarja, da so rdeči,
kjer so le mogli, izvajali to svojo taktiko,
da bi napadalec izprlali. Da jim to ni
uspelo, kažejo številke, ki jih je nemško
vrhovno poveljništvo nedavno objavilo o
dejanskih izgubah.

Doznavna se nadalje, da so Nemci v se-
vernem področju Stalingrada prekinili
važna pota, med njimi tudi Volgo. Od 23.
avgusta do danes je samo en nemški
oklopni zbor uničil v treh borbah nad 430
sovjetskih tankov in 180 topov ter je raz-
zen tega potopil na Volgi 2 monitorja, 3
topničarke, 2 rečna parnika in 4 velike
motorne čolne. V isti dobi je bilo ujetih
nad 9000 sovražnikov.

Izredno važno je bilo s strateškega vi-
dika, silovito bombardiranje rezervarjev
in tvornic v Astrahanu, kjer je sovraž-
nik utrpel ogromno škodo. V praznem
upanju, da bi dosegli kak prestižni uspeh
na drugih odsekih fronte, obnavljajo So-
vjeti svoje silne napade tudi v področju

Odlikovanja nemških letalskih oficirjev

Berlin, 11. sept. s. Hitler je odlikoval
s hrastovim listom na železnem križu ka-
pitana Wilckeja, poveljnika nekega odreda
lovskih letal.

Berlin, 11. sept. s. Hitler je odlikoval
s hrastovim listom na železnem križu ka-
pitana Münchberga, namestnika povelj-
nika nekega odreda letalskih lovcev. Ka-
pitan Münchberg je 19. pripadnik nem-
ških oboroženih sil, ki je bil odlikovan
s tem visokim odlikovanjem.

lika, da lahko vedno razpolaga s potreb-
nimi rezervami za zopetno zavzetje ozem-
lja. Po omebi nemških in zavezniških
rezerv zaključuje dopisnik: ako bo Stal-
ingrad padel, ne bo imela Rusija več na
razpolago nobenih človeških rezerv.

Ugoden razvoj treh velikih bitk

Berlin, 12. sept. s. Tri velike bitke na
vzhodni fronti, bitka pri Stalingradu, na
Kavkazu in pri Rževu se še naprej ugodno
razvijajo za nemške in zavezniške čete.
Volga je bila dosežena tudi v južnem od-
seku Stalingrada. V berlinskih vojaških
krogih smatrajo to dejstvo za najboljšo
predznamenje uspešnega nadaljnjega raz-
voja v gigantski bitki. Napadajoče čete
stalno pridobivajo na terenu, izgube bolj-
ševikov pa so vedno bolj obudne. Z olaj-
ševalnimi napadi Sovjeti v tem področju,
kakor tudi pri Rževu niso dosegli nikakega
uspeha.

Na kavkaški fronti so nemške in zave-
zniške čete nadalje napredovale tako južno-
vzhodno kakor vzhodno od Novorosijska.
V Berlinu pravijo, da so posebno važni le-
talski napadi in napadi na kopnem, ki so
v teku proti sovjetskim četam, umikajočim
se proti Tuapsi.

Bolgarska zunanja politika

Sofija, 11. sept. s. Vlada večina So-
branja se je sestala pod predsedništvom
ministrskega predsednika Filova, ki je
poročal o politiki vlade na splošno in po-
sebej glede na bolgarsko zunanjo politiko.
Govoreč o odnosih do sosednjih držav je
Filov poudaril, da so odnosi s Turčijo naj-
boljši, kar si jih je mogoče želeli. Glede
na odnose z Rumunijo je Filov poudaril,
da so bili rešeni vsi problemi na podlagi
pogodb v Craiovi. Glede splošne bolgar-
ske zunanje politike je Filov izjavil, da se
Bolgarija ne bo oddaljila od svoje dose-
danje poti.

Rumunsko-bolgarski trgovinski dogovor

Sofija, 11. sept. s. Uradno javljajo, da
so se bolgarsko-rumunska gospodarska po-
gajanja v Sofiji ugodno zaključila. Prihod-
ni ponedeljek bo podpisal nov trgovinski
sporazum med obema državama.

Solidarnost Indijcev

Priznanje londonskega lista

Rim, 11. sept. s. Kljub optimističnemu
značaju zadnjih Churchillovih izjav v
spodnji zbornici glede indijskega vpraša-
nja vztraja »Times« v nekem svojem važ-
nem članku pri tem, da je nujno treba
vzpostaviti red in mir v Indiji. Londonsko
glasilo je moralo priznati, da izraza kon-
grena stranka zahteva, skupno vsem In-
dijcem, ko zahteva popolno neodvisnost
Indije. Treba se je udati, piše »Times«,
kajti drugega načina ni za pridobitev In-
dije za zavezniško stvar.

Bitka med oddelki kitajske vojske

Nanking, 11. sept. s. 4500 kitajskih ko-
munistov četrte armade se je borilo s 6000
Kitajci rednih čet. Bitka, ki je trajala
osem dni je bila v pasu Cungchungjena v
pokrajini Hubei. Na obeh straneh so bile
hude izgube. Meni se, da je bitko povzo-
čil spor med kitajskimi šefi in kumuni-
stičnimi zaradi razdelitve vplivnostne
sfere.

Naši čebelarji v zadnjih dveh letih

Delo Slovenskega čebelarstva v letih 1940—1941 po tajnikovem poročilu na občnem zboru

Ljubljana, 11. septembra

Slovensko čebelarstvo priteva med starejša kmetijsko strokovna društva, ki so že zdavnaj s svojim delom upravičila svoj obstoj ter si pridobila za naše gospodarstvo trajnih zaslug. Slovenskemu čebelarstvu je treba pripisovati v veliki meri, da je čebelarstvo pri nas tako lepo razvito. Naše čebelarstvo je bilo skoro znano v svetu že, ko naši čebelarji niso bili organizirani, toda, da si je ohranilo svoj sloves tudi v novejši dobi nemnega čebelarstva ter da ni propadlo v številnih krizah, moramo pripisovati delu njihovega društva, ki je bilo navadno tako delavno, da bi si tudi zato lahko privzelo za svoj grb čebelo. Tudi v zadnjih dveh letih je opravilo svoj naloge povsem zadovoljivo, kar sprevidimo iz tajnikovega poročila, objavljenega v zadnji številki »Slovenskega čebelarja«, društvo bo imelo 27. t. m. občni zbor in na njem bodo razpravljali o njegovem delu v zadnjih dveh letih.

170 podružnic 1. 1940

Društvo je šlo predlanskim 170 podružnic 3406 članov. Razen tega je društvo imelo še 262 članov, ki so bili včlanjeni neposredno, ne pri podružnicah, tako da je bilo skupaj 3668 članov. Tudi je društvo tiskalo svoje glasilo »Slovenskega čebelarja« v 3800 izvodih. Predlanskim je društvo tudi priredilo čebelarjski tabor v Grosupljem. Na taboru se je zbralo nad 300 naših najboljših ter zavednih čebelarjev. Društvo je storilo mnogo za izpopolnitev strokovnega znanja članstva. V ta namen je tudi naročilo več filmov, ki so prikazovali nazorno vzrejo matice ter poučevali čebelarje o čebeljih kužnih boleznih. Razen tega so imeli zvočni film, ki je prikazoval živo življenje čebelarstva. Društvo se je marljivo udeleževalo tudi na gospodarskem področju. Ustanovilo je trgovino z medom na čebelo. Popravilo je strokovne kleti, sicer pa zadnji dve leti nista bili nikakor dobri za naše čebelarje. Zaradi izredno slabih letih so čebelarji preživljali hudo krizo. Predlanskim so pokrtili čebelarstvo 20 vagonov sladkorja, vendar niso mogli rešiti številnih čebeljih družin. Propadlo je na tisoče panjev. Razen tega so nastopale tudi nevarne čebelje bolezni, tako nosemavost, pogosto skupno z grižo.

Lani 48 podružnic in 1027 članov

Delokrog društva se je lani zmanjšal, zato je šlo le 48 podružnic in 1027 članov. Toda delovanje društva na ohranjenem področju zato ni bilo manj živahno. Čebelarji so se z novimi silami še tem bolj živo oprijeli dela. Delaven je bil ožji odbor, ki je imel nekaj časa seje vsakih 14 dni, pa tudi podružnice so bile delavne. »Slovenski čebelar« je izhajal v začetku v 3800 izvodih. Skrčilo so obseg lista, ki je poslej izhajal vsak drugi mesec. Kljub temu je ostalo društveno glasilo dobro ter je zadovoljivo izpolnjevalo svojo nalogo — poglabljalo strokovno znanje naših čebelarjev. Predlanskim je imelo društvo 35 opazovalnih postaj, lani pa 8. Sklenili so ustanoviti dve novi plemenitni postaji: eno na Rakitni, drugo pa na Gorjancih v Sredgorju. Tudi lanske čebelarstva letina je bila zelo slaba, ker je bilo vreme izredno neugodno. Zato so morali številni čebelarji krmiti čebele s sladkorjem, ki jim ga je preskrbelo društvo. Na račun sezone 1940/41 so prejeli 70.000 kg naturiranega sladkorja. Za sezono 1941/42 so pa dobili po posredovanju Fašističnega združenja italijanskih kmetovalcev še 60.000 sladkorja (ki je bil denaturiran s česnom).

20.438 čebeljih družin

Kako dobro je razvito čebelarstvo pri nas, nam pokažejo te številke: v Ljubljanski pokrajini je 17.611 A. Z. panjev, 2643 kranjskih in 186 prašilkov, skupno 20.438 čebeljih družin. Na drugem mestu Josip Kobal navaja še nekatere posebno zanimive podatke o našem čebelarstvu ter dokazuje, da je v Ljubljani v resnici celo mnogo več čebeljih družin ter da je treba temu v veliki meri pripisovati neuspehe čebelarjev, zlasti v slabih letinah. Na področju ljubljanske občine je bilo lani včlanjenih 266 čebelarjev, ki so imeli 4113 A. Z. panjev, 137 kranjskih in 55 prašilkov, torej 4305 družin. L. 1900 je bilo področje mestne občine mnogo manjše,

toda tudi panjev je bilo še zelo malo, in sicer le 207 panjev. Čez 10 let je bilo že 375 panjev, do leta 1921 se je število panjev zmanjšalo na 320 (najbrž vpliv vojne), do leta 1931 je pa naraslo že na 1235. Se mnogo večji je bil porast do l. 1940, pri čemer je treba upoštevati znatno razširitev mestnih mej. Ljubljana ima nad petino čebeljih družin v pokrajini. To se zdi našim čebelarjem preveč, ker mesto s svojo ožjo okolico ne more nuditi dovolj paše tolikim čebelarjem. O tem je navedel J. Kobal zanimive številke, ki vprav presenečajo. Sklicuje se na to, da površina mestne občine obsega 6538 ha in pravi, da dobro uspeva v krogu, čigar polmer znaša 2,5 do 3 km (na površini okrog 2500 ha) le 50 do 60 panjev čebel. Če pa računamo, da znaša polmer Ljubljane približno 4,5 km, meri površina 6300 ha. Po teh podatkih bi v Ljubljani dobro uspevalo samo 150 panjev čebel, odnosno največ 170, glede na to, da površina mestne občine znaša 6538 ha. To bi pa večalo le, če bi površino zavzemalo predvsem vrtovi, pašniki, gozdovi in drevoredi z medecimi drevesi, a v mestu je mnogo »mrtvega« površja: ceste, dvorišča, hiše itd. Če odštejemo neproduktivni svet, lahko računamo le s 3269 ha površine, tako da bi na posamezno čebelo družino odpadlo le okrog 75 arov, kar je mnogo premalo, ker so v mestu medecne rastline precej redke. Če ne upoštevamo, da je precej ljubljanskih panjev na zunanjih pašnicah, je treba računati po tem, da vsaka čebela družina porabi 23 kg obnožja na leto, bi potrebovali za vse čebelje družine okrog 990 stotov ali 10 vagonov obnožja. Kje naj čebele naberejo to ogromno količino cvetnega prahu? Spričo tega so razumljivi neuspehi čebelarjev v zadnjih letih.

Gmotne razmere društva

Iz blagajniških števil je razvidno, da je društveno premoženje 31. decembra lani znašalo 270.686 L. V tej vsoti so vračunane tudi terjatve (30.324) manjše naložbe in inventar. Največjo vrednost ima pospevost s hišo na Bieleisovi cesti, in sicer 204.173 L. Društveni dohodki so po računu izgube in dobička znašali 64.246 L. in prebitka je bilo 7863 L. Iz bilance društvene čebelarne razberemo, da je premoženje znašalo 171.527 L. Dobitek je lani

znašal 29.400 L, prenos iz l. 1940 pa znaša 140.600 L.

Društvena drevesnica

Društvo si mnogo prizadeva, da bi se izboljšala čebelja paša zlasti v Ljubljani. Temu namenu tudi služi njena drevesnica. Ožji odbor se je z vso resnostjo oprijel pospeševanja saditve medecnih rastlin. Za predlanskim je razdelil med članstvo 800 bisernikov. Lani je pa deloval, da bi čebelarji posadili čim več vrb. Na Barju pri šoli je mestna občina dala v najem zemljišče za drevesnico. Posadili so 2500 vrbovih potaknjencev več vrst, ki so posebno priporočljive in ki cveto dva meseca. To delo bodo nadaljevali z dosedanjim vnemo, saj se je izkazalo, da je res zelo potrebno.

Razne društvene zadeve

Društvo ima tudi svojo knjižnico in čitalnico. Uredili so ju ter spisali novo kartoteko. Imajo 259 del in 315 čebelarjskih časopisov. — Dalje ima društvo zavarovalni sklad, ki je lani narasel na 5685 L. Zavarovalnino so lani izplačali samo v enem primeru. — Društvo je opozorilo na kmetijskem oddelku Visokega komisariata, da so mnogo čebelarji izgubili svoja ajdova pašišča; začeli so urejati stojska za ajdova pašo na Dolenjskem. Urediti bi bilo treba stojska tudi v ljubljanski okolici. — Zaradi vedno večjega prometa v društveni čebelarji je bila potrebna čedalje večja zaloga panjev in čebelarjskih potrebščin in ustanovitve trgovine z medom je zahtevala primerne prostore. Zato so sklenili preurediti kletne prostore v Janševem domu. Tako so pridobili lepa in suha skladišča. — Mnogim čebelarjem je društvo lani izposlovalo, da so smeli prepeljati čebela čez mejo ljubljanske pokrajine brez carine. Oblasti so pokazale vedno razumevanje za potrebe naših čebelarjev. — Obiskovalcem ljubljanskega velesejane lani je še v spominu lepa čebelarstva razprava, ki jo je priredilo društvo. Razprava je vzbudila veliko zanimanje tudi med odličnimi obiskovalci iz drugih pokrajin.

Iz teh glavnih podatkov tajniškega poročila je razvidno, da je Slovensko čebelarstvo društvo tudi v zadnjih dveh letih delovalo z vsemi silami za napredek našega čebelarstva in da so bila njegova prizadevanja uspešna.

Najvažnejša kavkaška pristanišča

600 km dolga vzhodna obala Kavkaza ima malo dobrih pristanišč

Od izliva reke Kuban do skrajnega jugovzhodnega kota Črnega morja se razprostira zapadna obala Kavkaza. Dolga je okrog 600 km, vendar pa nima dovolj dobrih pristanišč. V gospodarskem pogledu pomembnih je samo 6 pristanišč. Tudi za gostejše naselitev je na ozkem obalnem pasu med pogorjem in morjem, nazvanem tudi Kavkaška rivijera, le malo prostora. Na obali pogosto divjajo nevihte. Poleg večjih izvoznih pristanišč je za promet ob obali samj omejevalnih vrednih šč kakih 6. V teh krajih pebivajo večnoma ribiči in sem prihajajo letoviščarji. zlasti spomladi, ko je sadno drevje v bujnem cvetju ter jeseni, ko dozori sloveče kavkaško grozdje in ko začne rumeniti listje.

Eno najpriljubljenejših kavkaških letovišč je Anapa, blizu izliva reke Kuban. Anapa leži sredi bujnih sadov vrtov in vinogradov in slovijo po izredno milem podnebju. Mesto ima za seboj burno preteklost. Leta 1781 so zgradili Turki to obmorno trdnjavo, ki so jo Rusi v treh rusko-turških vojnah trikrat zasedli in ki jim je bila leta 1829 končno prepustena. Med krimsko vojno leta 1855 so jo pa razdeljali, ker se je pokazalo, da je ne morejo držati. Že južno od kavkaškega grebena leži kopališče Soči, kamor prihaja spomladi in jeseni mnogo letoviščarjev. Tudi tu je podnebje izredno milo. Soči ima 10.000 prebivalcev in znano je tudi po izvozu tobaka. Tobak igra zelo veliko vlogo tudi v gospodarskem življenju, pristaniškega mesta Suhuma, ki šteje 37.000 prebivalcev. V okolici mesta so obširni tobačni nasadi. Suhum leži v za-

livu, zavarovanem z gorami pred mrzlimi vetrovi, tako da je njegovo podnebje zelo toplo. To je prestolnica avtonomne sovjetske republike Abhazije, politično pa spada že k Transkavkaziju.

Na severovzhodnih obronkih kavkaškega pogorja leži v velikem zalivu važno pristaniško mesto Novorosijsk, glavno mesto severnokavkaškega črnomorskega okraja. Za izgradnjo pristaniških naprav je bilo tu v zadnjih letih storjenega mnogo. V pristanišču je prostora za 20 velikih prekoceanjskih parnikov. Na pomolu so zgrajeni veliki silosi, med njimi en največji na svetu. Novorosijsk je prvenstveno izvozno pristanišče za žito in mineralna olja. Po ceveh pritekajo mineralna olja iz Majkop in Groznega in Novorosijsk, kjer jih rafinirajo. V pristanišču so cisterne za 60.000 ton mineralnih olj. Mesto so zgradili leta 1939 Rusi na kraju, kjer je stala poprej leta 1812 po njih porušena turška trdnjava Sudsuk-Kaleh. Leta 1866 je bila tu še vasica, ki je štela komaj 500 prebivalcev, zdaj pa ima Novorosijsk že nad 100.000 prebivalcev. Pristanišče je bilo velikega vojaškega pomena za Sovjete.

Približno kakih 100 km južnovzhodno od Novorosijskega leži petrolejsko pristanišče Tuapse, ki ga je nemško letalstvo zadnje čase že opetovano hudo bombardiralo. Z Majkopom je zvezano to pristanišče po 85 km dolgem naftovodu. Poleg tega je to pristanišče važno tudi za železniški promet, kajti do njega vodi železnica, ki se odcepi pri Armaviru, od glavne proge Rostov-Baku. Iz Tuapse je splejana ta želez-

mlada, samotna ga je težila. V vsem ostalem ni bil moj; bil je Rebeke. Njegova misel je bila še vedno vsa pri Rebeke. Nikoli me ne bo ljubil, kajti Rebeke bo stala med nama. Kakor je bila rekla Danversovka: bila je v zahodnem krilu, v knjižnici, v jutrnji sobi, in minstrelijski galeriji, da, celo v cvetlični sobici, kjer je še danes visel njen nepremišljivi plašč. Bila je na vrtu, v gozdih, v zidani hišici na morskem bregu. Njeni koraki so odmevali po hodnikih, njen parfum je prepaljal zrak. Slučinčad je še zdaj ravnala po njenih ukazih, jedi, ki so nama jih postavljali na mizo, so bile njene najljubše jedi. Njene najljubše cvetlice so krasile sobe. V omarah so visele njene obleke, na toaletni mizi so ležale njene ščetke; njene copate so stale ob znojku naslanjača, njena nočna srajca je naređ ležala na postelji. Rebeke je bila še vedno gospodarka v Manderleyu. Jaz sem bila samo vsiljenka. Kakor uboga z duhom, ki je stopila na prepovedano tla. »Kje je Rebeke?« je tarnala Maksimova babica. »Rebeke hočem. Kaj ste storili z Rebeke?« Mene ni poznala, ni me imela rada. Zakaj naj bi me imela? Saj sem ji bila tujka. Ne z Maksimom ne z Manderleyem nisem imela kaj opraviti. In Beatrice, kako me je bila ob najinem prvem srečanju neprikrito premerila od glave do nog. »Tako različna si od Rebeke.« Še Frank, ki je bil zmerom tako udružen, tako v zadregi pod točo vprašanj, ki so se mu zdeli enako zoprna kakor meni, še ta si ni mogel kaj, da ne bi odgovoril vsaj na enega, ko sva takrat stopala proti domu: »Da, bila je najlepša živa stvar, ki sem jo kdaj videl.«

Rebeke, venomer Rebeke. Kamor koli sem stopila v Manderleyu, kamor koli sem sedla, še v svojih lastnih sanjah sem srečavala Rebeke. Zdaj sem vedela, kakšna je bila, poznala sem njene dolge, vitke

V nižavi El Quattara, kjer operirajo zdaj motorizirani oddelki Osi

nica ob obali do bližine Batuma, kjer zavije v notranjost Transkavkazija proti Tiflisu in končno v Baku. Tuapse ima 35.000 prebivalcev in je priljubljeno tudi kot morsk letovišče. V okolici so prostrani sadni vrtovi in vinogradi.

Velikega gospodarskega pomena je pristanišče Poti. Leta 1878 so zgradili Turki tu trdnjavo, ki so jo osvojili Rusi prvič leta 1809, zadnjič pa 1828, a naslednjega leta jo je Turčija odstopila Rusiji. V najnovejšem času je dobilo to mesto velik pomen kot izvozno pristanišče za manganovo rudo. Tu so nakladali ogromne količine manganove rude in jo izvažali na Ukrajino v Dnjeprostroj. Manganovo rudo pridobivajo tudi v transkavkaskem revirju Cieturi in Giorgiji, kjer so najbogatejša ležišča rude na svetu. Strokovnjaki cenijo ta ležišča na 100 do 150 milijonov ton. Na leto so izkopali tu manganove rude okrog 750.000 ton. Mestice Poti ob izlivu reke Rion se je imenovala v starem veku Phasis in je bilo glavno mesto pokrajine Kolhis, pozorišča pravljice o Argonavtih.

Najvažnejše pristanišče Kavkazije je Batum, na skrajnem jugovzhodnem robu Črnega morja, ležeče v krasnem zalivu. Do leta 1878 je bilo to mesto turško, zdaj je pa prestolnica avtonomne Sovjetske republike, naseljena večnoma po Turkih. Batum šteje okrog 70.000 prebivalcev in ima izredno milo podnebje. Bujno je tu subtropsko alpinstvo. Okrog Batuma se razprostirajo krasni vinogradi in sadni vrtovi. Znan je zlasti botanični vrt, eden največjih in najlepših na svetu. Pri Batumu se konča transkavkaška železnica in iz petrolejskega središča Baku speljan naftovod, dolg 800 km. Pristanišče Batum je važno zaradi izvoza mineralnih olj, ki se tu rafinirajo. V batumski rafineriji pride letno 2.500.000 ton mineralnih olj. Važno je pa to pristanišče tudi zaradi izvoza manganove rude.

Bolgarsko sadje za Nemčijo

Pred kratkim je bil med Nemčijo in Bolgarijo sklenjen sporazum glede uvoza sadja, zelenjave, zelenjavnih semen in gob iz Bolgarije v Nemčijo. Pri izvozu sadja gre predvsem za izvoz dveh vrst grozdja (Bolgari in Damjat), grozdne marmelade, 25% jagodnih koncentratov, za izvoz dveh vrst jabolk (zlata reneta in zimska jabolka), nadalje gob, čebule, česnja, stročnega fižola in 38 do 40% koncentrata paprike kakor tudi končno za dobavljanje spinačnega, solatnega, pesnega, kumarčnega in semena spargljeve. Za vse prideleke so bile določene fiksne cene. Če bolgarski prideljalci, ki bodo izvažali omenjene prideleke, ne bodo zadovoljni s cenami, bodo prejeli dodatke iz izravnalnega fonda, ki ga upravlja ravnanstveno za zunanjo trgovino v Sofiji.

K že dogovorjenim sadnim količinam, ki jih bo izvozila Bolgarija v Nemčijo, je bilo dodatno sklenjeno, da prevzame Nemčija še 50.000 ton svežega grozdja, katerega bo polovico plačala takoj, polovico pa

20 dni po prejemu. Prevoz bo pospešen, da se prepreči kvarjenje grozdja. Znova se bo povečal tudi izvoz zelenjavnih semen. L. 1940 je Bolgarija izvozila v Nemčijo že 120 ton zelenjavnih semen v vrednosti 5,9 milijonov levov, v katero vsoto pa ni všteto seme spargljeve v vrednosti 16 milijonov levov in v količini 1209 ton. Izvoz semen se je splošno povečal. Bolgarija je izvozila l. 1936 v celoti 78 ton semen v razne države. L. 1940 je izvoz porasel na 152 ton. Izvoz spargljevega semena se je povečal od 103 ton v l. 1936 na 1311 ton v letu 1940.

Nemško-slovaška gospodarska pogajanja

V Bratislavi bo te dni nemško-slovaška gospodarska konferenca, ki bo razpravljala predvsem o praktičnih učinki obstoječih nemško-slovaških gospodarskih dogovorov. Največjo pažnjo bodo delegati posvetili vprašanju cen proizvodov, ki jih Slovaška uvaža in izvažajo v ožrnoza iz Nemčije. Predmet pogajanj bo tudi vpovstavitve trgovinskih odnosov med Slovaško in Nizozemsko, Belgijo in Norveško, o čemer so delno razpravljali že na junijski konferenci. Junija so določili, da bo Slovaška izvozila lesa na Nizozemsko v vrednosti 1 milijona mark in v Belgijo v vrednosti pol milijona mark.

Nebotičnike so gradili že v starem veku

Nebotičniki niso noben izum našega časa, kajti ljudje so jih poznali že v starem veku. Ze v starji Cartaviji so imeli po 6 do 10 nadstropij visoke hiše. V starem Rimu so tudi gradili velike stanovanjske hiše. Ker so se ljudje vedno bolj navduševali za večnadstropne hiše, je bil rimski senat končno priseljen določiti največjo višino stanovanjskih hiš na 20 metrov. Tudi v starem Bizantu so okrog 400 let po Kristu gradili 14 do 16 nadstropne stanovanjske hiše.

Že peto sonce

Med Asteki v Mehiki se je ohranila prastara ljudska vira. Po njej so bila že štiri sonca, ki so ugasnila in se pomladila v novo sonce. Sedanje naše sonce naj bi bilo že peto, ki nam daje svetlobo in toploto.

Snubaška sveča

Med Burji v Južni Afriki se je ohranil star lep običaj. Če znanstveni fant svojo izvoljenko, ga njeni starši ob prvem obisku povabijo na večerjo. Takoj po večerji se roditelja umakne. Pred mlada pa postavlja prižgano svečo, ki se imenuje opsid-kaar, kar pomeni večerna ali snubaška sveča. Po dolžini sveče lahko snubač spozna, dali mu bosta roditelja dala hčerko za ženo ali ne. Pri svoji izvoljenki lahko ostane samo tako dolgo, da sveča dogori. Če je sveča zelo kratka, pomeni to, da mora kmalu zapustiti hišo, če je pa dolga, lahko ostane del časa in poskusi pridobiti si deklečino srce.

D. Du Maurier:

Prva žena

Roman

To, prav to je bilo vzrok, da sem se bila snoči napravila v tisto sinjo oblečko in se nisem vso noč kujala v svoji sobi. Nič pogumnega in lepega ni bilo v mojem ravnanju; bilo je zgolj nesrečen davek ustanovljenim navadam. Šla sem bila dol, a ne zaradi Maksima niti ne zaradi plesa ali zato, da bi ustregla Beatrici, temveč, ker nisem hotela, da bi gostje mislili, da sva imela z Maksimom preprij. »Kakopak, saj vsak ve, da se ne skladata. Kakor je videti, ni niti malo srečen.« Torej sem bila šla. Bala sem se, da ne bi ugibali, ko bodo spet doma: dol zaradi sebe, iz klavnega samoljubja. Ko sem zdaj srebrala mrzli čaj, sem si s trudnim, grenkim občutkom malodušja priznavala, da bi bila celo voljna živeti sama zase in ločena od Maksima v kakem kotičku Manderleya, samo da ne bi svet nikoli ničesar zvedel. Tudi če mi ne bi kazal nikake nežnosti več, če me ne bi nikoli več poljubil in mi ne bi nikoli privoščil besede razen v najskrajnejši potrebi, bi se menda sprijaznila s tem, ko bi se le mogla zanesti, da razen naju ničče nič ne ve. Čutila sem, da bi bila zmožna podkupovati posle, da ne bi govorili, in igrati komedijo pred Beatrico. In kadar bi bila z Maksimom sama, bi se umaknila vsak v svoje prostore in šla vsak po svojih opravkih.

Ko sem zdaj strmela na Maksimovo prazno posteljo, se mi je zdelo, da ne more biti nič tako sramotno in poniževalno kakor moj zakon, ki je po treh

mesecih dokazal svojo ponesrečenost. Kajti zdaj je bilo slepila konec, nič več se nisem skušala varati. Snočnji večer mi je bil podal kar prečiten dokaz. Moj zakon je bil popoln neuspeh. Vse, kar bi ljudje govorili o njem, ko bi vedeli, bi bilo res. Nisva se skladata. Prava tovariša nisva bila. Drug za drugega nisva bila ustvarjena. Jaz sem bila premlada, preneizkušena za Maksima in, kar je bilo najhujše, ne iz njegovega sveta. To, da sem ga obupno, bolno ljubila, je pomenilo malo ali nič. Moja ljubezen ni bila takšna, kakršne je potreboval. Potreboval je nečesa, kar je imel prej in česar mu nisem več mogla dati.

Bridko sem se spominjala ganjenosti in pretirane dekliskega ponosa, s katerim sem bila stopila v zakon, domišljaje si, da prinašam Maksimu srečo: njemu, ki je pomnil vse večje srečo od te, ki sem mu jo mogla dati. Celot gosa Van Hopper s svojimi omejenimi pogledi in svojo prostasko miselnostjo je bila uganila, da delam hudo napako. »Mislim, da je vaš korak napaden... bridko se ga boste kesali,« mi je bila rekla.

Takrat je nisem hotela poslušati; zdela se mi je brezobzirna in okrutna. Pa je imela vendar prav. V vsem. In tista njena puščica v zadnjem trenutku: »Menda si ne domišljate, da je zaljubljen v vas? Sam je; ni mu več živeti tako zapuščenemu v veliki, prazni hiši.« Bolj resnične in pametne ugotovitve pač še ni bila izrekla v svojem življenju. Maksim ni bil zaljubljen vame, nikoli me ni bil ljubil. Najini medeni tedni v Italiji in najino skupno življenje v Manderleyu, vse to ni imelo nikoli nič smisla zanj. Tisto, kar sem imela za ljubezen — za ljubezen do moje osebe — ni bila ljubezen. Konec koncev je bil mož, in jaz sem bila njegova žena; bila sem